

Jak to začalo

Text: Mk 1,12-15

J+S 18. 9. 2016

Čtení: Ex 3,1-8

Písně: 442 684 622 158 636

I. Co říkal jeden prorok

V kostele se zvěstuje evangelium. Evangelium znamená doslova "dobrá zpráva" pro nás posluchače a vyprávění té dobré zprávy začíná kdesi v poušti, kde se ozývá naléhavé volání: "Připravte Bohu cestu, připravte se, hleďte srovnat, co je křivé, špatné a nefér, vyrovnejte mu stezky."

V poušti samozřejmě nebylo slyšet jen tohle volání, v poušti se tehdy ozývalo ledacos: hlasy různých poustevníků, kteří se úzkostlivě stranili lidí (aby je nerozptylovali), pak taky hlasy pár klášterních obyvatel, kteří si tu vytvořili cosi jako sektu (i oni se stranili obyčejných lidí), a kromě toho se tu prý ozývaly hlasy jakýchsi temných běsů – lidi se sem trochu báli, to víte, na poušti možná straší.

Zkuste si poustevníky odmyslet a přeneste si tu scénu z pouště sem k nám a do našich časů. Na ulicích či na sociálních sítích se tu ozývá ledacos. Určitě znáte lidi, kteří se druhých radši straní, protože se bojí, nikomu nedůvěřují a za vším tuší nějakou černotu, podlost a špatnost (někdy mívají pravdu), a tak se starají sami o sebe a o své zabezpečení. Jsou tu slyšet hlasy všelijakých trochu neuvěřitelných a někdy nebezpečných pohledů na život a některé z nich dost nestydatě lžou (přitom můžou mít docela velký ohlas a vliv). Jsou tu i hlasy jakýchsi temných běsů, z nichž vám v duši uvízne nenávist a strach a taky sobectví, lhostejnost a pohrdání druhými lidmi (evangelista by k tomu asi dodal, že těmi běsy a démony nemíní žádná strašidla, ba ani lidi, nýbrž jakési divné zlo, které do lidí vjede a zmocní se jich – jednotlivců, skupin, davu nebo třeba celého národa – a oni pak říkají a dělají hrozné věci; tomuhle se v bibli říká démoni, běsi nebo rovnou ďábel).

Tohle všechno by se našlo tehdy v poušti i tady u nás dnes. Různá volání, svolání a křik, z nichž člověku není dobře. A do toho najednou zazní cosi úplně jiného (hlas Jana Křtitele): "Ohlédněte se, kam jste v životě došli, srovnajte si to s Boží mapou, jestli náhodou místo k Božímu království nemíříte někam ke všem čertům, a pokud zjistíte, že opravdu jdete nějak špatně, dejte se zpátky, směr odpuštění hříčů (na potvrzení můžete přijmout i křest jako razítko na cestu, na kterou vás pozval sám Bůh)." Takhle nějak to Jan povídal, aby se urovnala cesta, po níž k vám Pán Bůh přichází.

Bylo to hodně důležité, že se mezi zmatenými a chmurnými hlasy ozval taky jeden, který dokázal ukázat cestu k naději (řekl bych, že to je jeden z úkolů křesťanů i dnes tady u nás).

II. O co šlo na poušti

Říkal jsem už, že evangelium znamená dobrá zpráva (pro nás posluchače) a začíná zmíněnou výzvou, abyste nejprve urovnali, co je křivé, špatné a nefér – a že se to dělá návratem k lepší životní cestě podle Boží mapy. Nejdřív srovnajte cestu, aby k vám po ní mohl přijít Bůh – to je první, co se v té zprávě říká. A hned následuje to, proč se jí říká dobrá: Bůh k nám opravdu přišel a raději ani nečekal, až si to v sobě a mezi sebou napřed srovnáme.

K proroku Janovi tehdy přišel Ježíš z Nazareta a byl od něj pokřtěn (už jsem zmínil, že křest je něco jako pečeť Boží milosti, razítko na dobrou životní cestu, na kterou vás zve sám Bůh). Takových lidí tehdy přicházelo k Jordánu mnoho, ale Ježíš byl přece jen výjimečný. Evangelista Marek tu výjimečnost krátce popsal takhle: že se z nebe v tu chvíli ozval hlas, který Ježíšovi pravil: "Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil." Ostatní lidí to tehdy ještě neslyšeli – jen Ježíš. A my, čtenáři.

Jan ho pokřtil, ale co následovalo, vypadá trochu překvapivě:

Najednou je Ježíš na poušti a satan tam na něm dělá pokusy, jestli by se nedal chytit na nějaké lákadlo. Z jedné strany dravá zvěř, z druhé ho obsluhují andělé. Zní to skoro jako pohádka, ale není. Je to docela výstižná literární zkratka. Však tak žijete i vy: z jedné strany po vás jde slabost, nemoci, únava, pokušení, nebezpečí všeho druhu (prostě dravá zvěř), z druhé síla, ani nevíte odkud, Boží přítomnost a požehnání (řekněme obsluha rovnou z chórů andělských). Člověk má zkrátka v životě a ve víře spoustu pochybností a otazníků, ale to je v pořádku, Boží syn Ježíš je měl také.

Ježíš samozřejmě nebyl první, koho ty pochyby provázely. Pozorný čtenář bible si třeba vzpomene, že podobně kdysi přebýval v poušti i Mojžíš – tenkrát byl v emigraci, pásł ovce a chodil tu a bloumal, až najednou slyší, aby se zul – protože po Boží vůli se nedupe. Žádné salonní lakýrky tahle Boží vůle nepotřebuje, a už vůbec ne vojenská bagančata, teď se, Mojžíši, vyzuj a poslouchej, co chci udělat, řekl Bůh: Chci vám dát život, svobodu a požehnání. Tohle je Boží vůle.

Mojžíš vyslechl – jistě rád – že Bůh chystá veliké vysvobození; méně rád byl, když Bůh pokračoval: A ty, Mojžíši, ty to v mých službách provedeš a vyvedeš lid ze zlého k lepšímu. Trochu se Mojžíš lekl, když to slyšel, ale šel do toho Božího vysvoboditelského podniku; sice nerad, ale šel. Teď jsme však o pár století dál, Mojžíš už není, ba ani Jan Křtitel tu není (uvěznili ho), teď je tu Ježíš a Boží vůle jde pořád dál: Bůh chystá veliké vysvobození (to víme, to řekl už Mojžíšovi) a teď to nastane, a dokonce jednou provždy.

Boží Syn Ježíš je zatím na poušti, Boží vysvobození se chystá, už je na spadnutí – ale samo nepřijde. Největší díl vzal na sebe Bůh sám: co my bychom nikdy neunesli, ponese on. (To člověk slyší rád.) Ale co uneseme a zvládneme, to je na nás. (To už neslyšíme tak rádi, jenže to Boží vysvobození a požehnání za to stojí.)

Shrňme to: Ježíš je v poušti, z jedné strany divá zvěř všelijakých pochybností, pokušení, lákadel, zklamání a proher, z druhé strany mu andělé nosí sílu rovnou od Pána Boha – zrovna tak jako vám, když to potřebujete.

III. Evangelium

Pak Ježíš přišel z pouště a začal kázat: “Přátelé, tak ten čas už je tady. Boží království je na dosah, tak číňte pokání.” Pokáním se nemyslí zasmušilé tváře, vyplašené pohledy smutných lidí a nechodit Bohu na oči – “číňte pokání” znamená srovnajte si cestu podle Boží mapy, a jestli jste zabloudili a jdete špatně, vraťte se zpět (povede vás šipka odpuštění).

A pak ještě Ježíš řekl: “Věřte evangeliu”, což znamená věřte, že tenhle návrat je možný (ať jste zabloudili kamkoli) a že Bůh už opravdu přichází. Už je tu a je s vámi, ne proti vám (jestli o to stojíte). Řecky se tohle všechno řekne jedním slovem: evangelium.

Však víte, jak to bylo dál. Ježíšův příběh (zvaný evangelium) pokračoval až k hlavnímu městu té země a pak za město, tam, co stávají šibenice. A odtud na hřbitov, to dá rozum. A ze hřbitova zase zpátky do života. To už rozum nedá, jenže když přichází Boží království, lidský rozum se v tom všem hned nevyzná. A lidská smrt, ta se stane jen smutnou hranicí, za kterou nic nevidíme, ale na víc nemá. “Když je Bůh s námi, kdo by nás od něj mohl zahnat a sebrat nám jeho lásku?” ptávali se lidé a odpověď zní: nikdo přece. “Ani dravá zvěř?” Ani dravá zvěř.

V krátkém doslovu na samém konci vyprávění evangelista Marek ještě dodá, že kdo uvěří, ten se sice démonům a běsům nevyhne, ale – i když jsou nad naše síly – díky Boží přítomnosti je budeme moci zahánět na útěk a tolik se jich nemusíme bát (protože to, co už neuneseme, na sebe dobrovolně a pro naše dobro bere Bůh).